

Rajavartiolaitos
rajavartiolaitos@raja.fi
VPRVLEoikeudellinenenosasto@raja.fi

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ RAJAVARTIOLAITOKSESSA SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI,
SM057:00/2016

Sisäministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Sosiaali ja terveysministeriö nostaa esille huomioita liittyen sosiaali- ja terveystietojen käsittelyyn ja lausuu asiasta seuraavaa.

Esityksen 2 luku henkilötietojen käsittely. Esityksen 2 luvussa on säännelty henkilötietojen sisällöstä ja käsittelystä liittyen Rajavartiolaitoksen toimintaan. Kyseisen luvun 5, 7, 9, 10, 12 ja 13 §:ssä on säännös erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja koskevasta tiukemmasta käsittelykynnyksestä: *”Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittely on sallittua vain, jos käsittely on käsittelytarkoituksen kannalta välttämätöntä.*

Erityisillä henkilötietoryhmillä viitattaneen EU:n tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaiseen *erityisiä henkilötietoryhmiä koskevaan käsittelyyn.* Olisi toivottavaa, että pykälien perusteluissa kerrottaisiin, mitä pykälissä mainituissa tilanteissa tarkoitetaan erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietoja koskevasta tiukemmasta käsittelystä. Esimerkiksi oikeuskansleri on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että tietosuoja-asetuksen mukaisesti erityisiin henkilötietoryhmiin ja perustuslain mukaan arkaluonteisiin tietoihin kuuluvien tietojen käsittelyn säätäminen ei saisi jäädä liian avoimeksi.

Esityksen 14 §:n 2 momentissa ehdotetaan lisättäväksi analyysitoiminta. Tällä tarkoitettaisiin erityisesti rikollisuuden tilannekuvan ylläpitämiseksi ja rikollisuuden uhkakuvien ennakoimiseksi suoritettavaa strategista analyysia, joka edellyttäisi myös Rajavartiolaitoksen hallussa olevien henkilötietojen hyödyntämistä. Lisäksi on esitetty, että analyysitoiminta olisi luonteeltaan samankaltaista kuin voimassa olevassa 25 §:n 2 momentissa tarkoitettu suunnittelu- ja kehittämistoiminta.

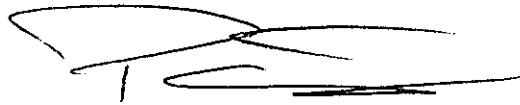
Sosiaali- ja terveysministeriö kiinnittää huomiota siihen, että perusteluista ei käy ilmi se, että miten *analyysitoiminnassa* aiottaisiin hyödyntää yksittäisiä henkilötietoja ja miten aiotaan esimerkiksi huolehtia siitä, että

yksittäisten henkilöiden henkilötiedot anonymisoidaan. Analyysitoiminnan määrittely jää lukijalle epäselväksi.

14 §:n 3 momentissa on esitetty, että erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen on sallittua vain, jos käsittely on käsittelytarkoituksen kannalta välttämätöntä. Kyseisen pykälän perusteluissa ei ole havainnollistettu esimerkiksi sitä, mitä muut käsittelytarkoitukset olisivat ja miten huolehdittaisiin siitä, että vain välttämätöntä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvaa tietoa käsiteltäisiin.

Esityksen 4 luvun 31 §:ssä esitetään säädettäväksi henkilötietojen muusta luovuttamisesta viranomaisille. Pykälän 1 momentin 11 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi sosiaalihuollon lisäksi myös terveydenhuolto.

Esityksen 6 luvun 52 §:ssä esitetään säädettäväksi erityisten henkilötietoryhmien tietoturvasta. Pykälässä viitattaisiin tietosuoja-asetukseen ja tietosuojadirektiiviin. Sosiaali- ja terveysministeriö kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että pykälän perusteluista ei käy ilmi se, että mitkä ovat ne käytännön toimet joilla turvataan esimerkiksi se, että henkilötietojen käsittelyssä käytettävät tietojärjestelmät, laitteet ja ohjelmistot ovat tietoturvallisia (kohta 1), miten henkilötiedot on suojattu asiattomilta pääsilylta (kohta 2) ja mitä ovat ne muut tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteen, joilla varmistetaan, että henkilötietojen käsittely voidaan toteuttaa tietoturvallisella ja yksityisyyden suoja turvaavalla tavalla.

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

Erityisasiantuntija

Marja Penttilä